

CSUPASZEM, A VILÁGJÁRÓ

Aki vízparton járt valamikor, mindenki látta már Csupaszem békát, a papucsosmestert. Nyakba vetett zöld kötényéről, munkára termett keze-lábáról könnyű fölismerni ezt a jóra való mesterembert. De legkönnyebben a szeméről, mert ahhoz fogható nagy szem nem kerülközik több a nádasban. Hozzá, még Csupaszem mester nem is az arcán hordozta a szemit, mint más istenteremtése, hanem a feje tetején. Büszke is rá az öreg papucsosmester, hogy ő a feje tetejével lát.

- Ebből is kitetszik, hogy valami előkelő nemzetség ez a miénk - mondja estendén a Csupaszem porontyoknak, mikor jó étvággal elfogyasztották a szűnyográntottát.
- Elég baj az nekünk - kuncog az egyik kis Csupaszem -, hogy mink a fejünk tetején látunk.
- Miért, miért? - kérdi az öreg Csupaszem.
- Mert így nem tehetünk a fejünkre kalapot - nevette el magát a poronty.

De sietett is ám elkotródni az iszapba, hogy hirtelenében kalapot ne mérjen a fejére a gyékénybuzogánnyal az öreg Csupaszem.

Mert semmit se utál jobban az öreg papucsos, mint a kalaposmesterséget. Azt mondja, hogy csak olyan éhenkórász népeknek való, mint a gémek, akik még tollat is tűznek a süvegük mellé. Szabad fővel jár az igazi vízbéli nemes, de papucsban, hogy meg ne szúrja a talpát a sulyomtövis.

Lapulevélből szabja Csupaszem a papucsot, s míg ő ott szorgoskodik a vízparton, Csupaszem anyó a sás közt keveri a délebédhez való rántást. Ki-kiszól a konyhából a papucsosműhelybe:

- Mit varrsz, mit varrsz?
- Papucso-cso-cso-cso-cso-csot, papucso-cso-cso-cso-csot - dúdolgatja vissza a mester.
- Szép mesterség is ez annak, aki nem tud egyebet - zümmögi a feje felett az aranyos szárnyú szitakötő.
- Hát te mit tudsz? - kérdezi Csupaszem.
- Szitát kötögetni, vásárokra jární, repkedni, szállni, világot látni.
- Világot látni? Ugyan mit látsz te többet, mint én, te éhen-dongó?
- Túl a dombon erdőt, rétet, mindenféle tarka népet, csacska, locska patakot, egy tarisznya szűnyogot.
- Minek ez a nagy tudomány egy hitvány szitakötőnek? Tán szolgabíró akarsz lenni Tápén?
- Utcu tolla, motolla: kinek arra mi gondja! Hanem tudod mit, mester? Ha szolgabíró leszek, megveszem a szemedet ablaknak a megyeházára. Úgyse veszed semmi hasznát.
- Kapjon el a béka! - vartyogott haragosan Csupaszem, s csakugyan utánakapott a szitakötőnek.

Hanem az már akkor a másik parton vallatta a virágos kákát, mit álmodott az éjszaka.

- Szerencséd, hogy elhordtad az irhád, mert majd megmutattam volna, hogy hasznát tudom venni a szememnek - dörmögött utána Csupaszem mester.

Hanem azért a szitakötő beszédje mégis szöget ütött a fejébe. Szó, ami szó, mégiscsak illendő volna egyszer körülnézni a világban az ilyen magaformájú előkelő személynek. Akkor lenne

még csak nagy tisztessége a nádasban Csupaszem papucsosnak! Még tán a bibic is övele varratná az ünneplő papucsát!

Se szó, se beszéd tovább, Csupaszem elhajította a kaptafát, fölgyűrte a zöld kötőjét, s akkorát ugrott föl a dombra, hogy szinte puffant.

- Hová, háová? - kiáltotta utána kétségbeesetten Csupaszem anyó.

- Megyek világot látni.

Bokrok, virágok nevetve csóválták meg a fejüket, mikor meghallották, hogy mi járatban van az öreg Csupaszem. Még a napocska is elnevette magát az égen: lett is Csupaszemnek olyan melege, hogy mire felére kapaszkodott a dombnak, már a nyelve is lógott.

- Hová, háová, Csupaszem bácsi? - kérdezte tőle a csigabiga.

- Megyek világot látni - lihegett a szegény Csupaszem -, valamirevaló mesterember nem élhet meg anélkül, hogy körül ne nézzen egy kicsit a világban.

- Ugyan mit lehet rajta nézni?

- Mit-e? Nem a te eszedhez való az, kis öcsém! Túl a dombon erdőt, rétet, mindenféle tarka népet, csacska, locska patakot, egy tarisznya szúnyogot.

- De már azt magam is megnézem - örvendezett a csigabiga -, gyerünk együtt, Csupaszem bácsi!

Csupaszem mestert elfutotta a békaméreg. Még hozzákötné magát ez a sehonnai vándorlegény, akinek hátán háza, kebelén kenyere. Mérgében úgy nekirugaszkodott, hogy három ugrással fent volt a domb tetején.

- No, nézzük, milyen világ van itt - fohászkodott Csupaszem, s fölágaskodott a két hátulsó lábára, hogy jobban körülnézhessen.

Nini, a kiskésit neki, hisz itt is csak olyan pocsolya van, mint a másik oldalon! No nézd, itt van még a papucsosműhely is! Lám, lám, hát ott nem az a sásbokor hajladozik, ahol a vacsorára való szúnyogszalonnát pörkölik? Még az a békateknő is ott úszik a vízen, amelyikben a kis Csupaszemeket szokta fürösztetni az édesanyjuk.

- Hordja el a gólya ezt a világot, csak olyan az, mint a mienk! Hej, de bolonddá tett az a gonosz szitakötő! - sopánkodott az öreg Csupaszem, szép csendesesen legurítván magát a lejtőn. Nem érte föl ésszel a jámbor, hogy őbenne volt a hiba. Visszafelé látott, mikor két lábra állt, azért látta a tulajdon maga nádasát. Ilyen veszedelem van abban, ha valaki a feje tetején viseli a szemét.

A parton már ott várta az egész családja. Csak úgy rezgett belé a nádas, ahogy az éhes Csupaszemek világlátott apjukat köszöntötték:

- Vár a vacso-cso-cso-csora, vár a vacso-cso-cso-csora!

Az öreg Csupaszem azonban ügyet se vetett a nyájas köszöntésre. Fejest ugrott a vízbe, s úgy elbújt a nádtorzsába, hogy gólya legyen, aki megtalálja. Attól félt, hogy megkérdezik tőle a porontyai, elmén-e máskor is világot látni.